1. భారతదేశ సామాజిక-ఆర్థిక నిర్మాణంపై బ్రిటిష్ వారు నిర్మించిన రవాణా మరియు సమాచార మౌలిక సదుపాయాల ద్వంద్వ ప్రభావాన్ని విమర్శనాత్మకంగా పరిశీలించండి. ఈ సందర్భంలో, 'సంపద హరించడం' అనే భావనను మరియు భారతదేశ వలస ఆర్థిక వ్యవస్థపై దాని దీర్ఘకాలిక ప్రభావాలను విశ్లేషించండి.

పరిచయం

బ్రిటిష్ వలసరాజ్యాల కాలంలో రైల్వేలు, రోడ్లు, ఓడరేవులు, టెలిగ్రాఫ్‌లు మరియు తపాలా సేవలతో సహా విస్తృతమైన రవాణా మరియు సమాచార వ్యవస్థలు స్థాపించబడ్డాయి, ఇవి భారతదేశ సామాజిక మరియు ఆర్థిక దృశ్యాన్ని మార్చాయి. ఈ మౌలిక సదుపాయాలు మార్కెట్ ఏకీకరణ, పారిశ్రామిక వృద్ధి మరియు రాజకీయ సమీకరణను సులభతరం చేసినప్పటికీ, అవి ప్రధానంగా బ్రిటిష్ ఆర్థిక మరియు పరిపాలనా ప్రయోజనాలకు ఉపయోగపడ్డాయి. అదే సమయంలో, వలసరాజ్యాల ఆర్థిక వ్యవస్థ "సంపదను హరించడం" ద్వారా వర్గీకరించబడింది, ఇది భారతదేశ వనరులను బ్రిటన్‌కు క్రమబద్ధంగా బదిలీ చేయడం, ఇది భారతదేశ ఆర్థిక అభివృద్ధిని తీవ్రంగా దెబ్బతీసింది.

బ్రిటిష్ నిర్మిత రవాణా మరియు సమాచారం అందించే మౌలిక సదుపాయాల ప్రభావం

1. ఆర్థిక ఏకీకరణ మరియు మార్కెట్ విస్తరణ

- సుదూర ప్రాంతాలను అనుసంధానించే రైల్వే వ్యవస్థ భారతదేశంలో ఒక సమగ్ర ఆర్థిక మార్కెట్‌ను సృష్టించింది. ఇది గ్రామీణ లోతట్టు ప్రాంతాల నుండి వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను ఎగుమతి కోసం పట్టణ మార్కెట్లు మరియు ఓడరేవులకు తరలించడానికి దోహదపడింది.
- రైల్వేలు పారిశ్రామిక వృద్ధిని కూడా ప్రోత్సహించాయి, ఉపాధిని సృష్టించాయి మరియు ఉక్కు, ఇంజనీరింగ్ వంటి అనుబంధ రంగాలను ఉత్తేజపరిచాయి.
- మెరుగైన రోడ్లు, రహదారులు వస్తువులు మరియు ప్రజల చలనశీలతను మెరుగుపరిచాయి, వాణిజ్యం మరియు వనరుల పంపిణీకి తోడ్పడ్డాయి.
- ముంబై, కోల్‌కతా మరియు చెన్నై వంటి ఓడరేవుల అభివృద్ధి భారతదేశాన్ని బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య సముద్ర వాణిజ్యంలో కీలకమైన కేంద్రంగా స్థాపించింది, దీని వలన పత్తి, జనపనార మరియు ఇండిగో వంటి ముడి పదార్థాలను పెద్ద ఎత్తున ఎగుమతి చేయడానికి వీలు ఏర్పడింది.

2. కమ్యూనికేషన్ విప్లవం మరియు పరిపాలనా సామర్థ్యం

- టెలిగ్రాఫ్ మరియుతపాలా సేవలు సమాచారం అందించడంలో విప్లవాత్మక మార్పులు తెచ్చాయి, వలస పాలన మరియు సైనిక నియంత్రణకు కీలకమైన సమాచారాన్ని తక్షణమే ప్రసారం చేయడానికి వీలు కల్పించాయి.
- మెరుగైన సమాచార పరిజ్ఞానం పరిపాలనా సామర్థ్యాన్ని పెంచింది మరియు ఆలోచనలను వ్యాప్తి చేయడంలో సహాయపడింది, సామాజిక సంస్కరణలు మరియు జాతీయవాద ఉద్యమాల పెరుగుదలకు పరోక్షంగా దోహదపడింది.

3. సామాజిక మరియు రాజకీయ ప్రభావాలు

- రవాణా మౌలిక సదుపాయాలు పట్టణీకరణను వేగవంతం చేశాయి, ఉపాధి కోసం జనాభాను నగరాల వైపు ఆకర్షిస్తున్నాయి, తద్వారా కొత్త పట్టణ మధ్యతరగతి ఆవిర్భావానికి దారితీసింది.

- పెరిగిన అనుసందాన సామాజిక చలనశీలత మరియు సాంస్కృతిక మార్పిడిని సులభతరం చేసింది, ప్రాంతీయ అడ్డంకులను తొలగించింది.
- రాజకీయంగా, నాయకులు పాన్-ఇండియన్ ఉద్యమాలను సమర్థవంతంగా సమాచారాన్ని అందించడానికి, నిర్వహించడానికి వీలు కల్పించడం ద్వారా జాతీయవాద ఆలోచనల వ్యాప్తికి ఇది సహాయపడింది.

4. వలస దోపిడీ మరియు ఆర్థిక ఆధారపడటం

- ఈ ప్రయోజనాలు ఉన్నప్పటికీ, మౌలిక సదుపాయాలు ప్రధానంగా ముడి పదార్థాల వెలికితీత మరియు బ్రిటిష్ తయారీ వస్తువుల దిగుమతిని సులభతరం చేయడానికి రూపొందించబడ్డాయి, తద్వారా ఆర్థిక ఆధారపడటం స్థిరపడింది.
- భారతీయ వ్యవసాయం ఎగుమతి పంటల వైపు ఎక్కువగా దృష్టి సారించింది, తరచుగా స్థానిక ఆహార ఉత్పత్తిని పణంగా పెట్టి, కరువులు మరియు గ్రామీణ దుస్థితికి దోహదపడింది.
- దేశీయ పారిశ్రామికీకరణను పెంపొందించడానికి బదులుగా వలస ఆర్థిక దోపిడీకి మౌలిక సదుపాయాలు ఒక సాధనంగా పనిచేశాయి.

"సంపద తరలింపు" భావన

దాదాభాయ్ నౌరోజీ తన "పావర్టీ అండ్ అన్-బ్రిటిష్ రూల్ ఇన్ ఇండియా" అనే గ్రంథంలో, భారతదేశ సంపదను బ్రిటన్‌కు తగిన రాబడి లేకుండా క్రమబద్ధంగా బదిలీ చేయడాన్ని తెలియ చేశాడు, దీనిని అతను "సంపద హరించడం" అని పిలిచాడు.

యంత్రాంగాలు వీటిని కలిగి ఉన్నాయి:

- **వనరుల దోపిడీ**: పారిశ్రామిక అవసరాల కోసం ముడి పదార్థాలను బ్రిటన్‌కు చౌకగా ఎగుమతి చేశారు; పూర్తయిన వస్తువులను తిరిగి దిగుమతి చేసుకున్నారు, ఇది భారతీయ పరిశ్రమలను దెబ్బతీసింది.
- **ఆదాయ సంగ్రహణ**: భూమి రెవెన్యూ వ్యవస్థలు (శాశ్వత పరిష్కారం, రైత్వారీ, మహల్వారీ) రైతుల నుండి భారీ పన్నులను వసూలు చేశాయి, వీటిలో ఎక్కువ భాగం భారతదేశానికి వెలుపల ఖర్చులతో సహా బ్రిటిష్ పరిపాలన మరియు సైన్యానికి నిధులు సమకూర్చాయి.
- **వాణిజ్య అసమతుల్యతలు**: బ్రిటిష్ వస్తువులకు అనుకూలంగా, వలసవాద వాణిజ్య విధానం భారతీయ తయారీ మరియు చేతిపనులను అణచివేసింది.
- **గృహ ఛార్జీలు**: బ్రిటన్ భరించే పెన్షన్లు, అప్పులు మరియు పరిపాలనా ఖర్చులకు భారత ఆదాయం నుండి చెల్లింపులు భారత ఆర్థిక పరిస్థితులను మరింత హరించాయి.

భారతదేశ ఆర్థిక వ్యవస్థపై నీటి పారుదల ప్రభావం

1. **పారిశ్రామికీకరణ**

- చౌకైన బ్రిటిష్ తయారీ వస్తువుల వరద సాంప్రదాయ భారతీయ పరిశ్రమలు, ముఖ్యంగా వస్త్రాలు పతనానికి దారితీసింది.
- జీవనోపాధి కోల్పోవడం మరియు చేతివృత్తుల నైపుణ్యాలు విస్తృతంగా వ్యాపించాయి, లక్షలాది మందిని పేదరికంలోకి నెట్టాయి.

2. వ్యవసాయ సంక్షోభం

- **వాణిజ్య పంటలకు మారడం**: ఎగుమతి కోసం సాంప్రదాయ ఆహార వ్యవస్థలను అస్థిరపరిచింది, కరువులకు గురయ్యే అవకాశం పెరిగింది.
- భారీ పన్నుల భారం అప్పుల ఊబిలోకి నెట్టబడింది, భూమి నష్టం జరిగింది, గ్రామీణ పేదరికం కూడా ఏర్పడింది.

3. కరువు మరియు పేదరికం

- వలస భారతదేశంలో తరచుగా సంభవించే కరువులు నిర్లక్ష్యం మరియు తగినంత ఉపశమనం లేకపోవడం వల్ల తీవ్రమయ్యాయి.
- భారతదేశ ఆర్థిక వ్యవస్థలో వనరుల వెలికితీత మరియు తిరిగి పెట్టుబడి లేకపోవడం వల్లనే విస్తృత పేదరికం ఏర్పడింది.

4. పారిశ్రామిక అభివృద్ధి స్తబ్దత

- కొన్ని ఇతర కాలనీల మాదిరిగా కాకుండా, బ్రిటిష్ తయారీదారులను రక్షించడానికి బ్రిటిష్ విధానం భారతీయ పారిశ్రామికీకరణను నిరుత్సాహపరిచింది.
- మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి ప్రధానంగా వనరుల వెలికితీత మరియు వలస నియంత్రణకు ఉపయోగపడింది, స్వదేశీ వృద్ధికి కాదు.

5. ఆర్థిక ప్రవాహం మరియు మూలధన ప్రవాహం

- భారతదేశ ఆదాయంలో గణనీయమైన భాగాన్ని బ్రిటన్ పరిపాలనా మరియు సైనిక ఖర్చులకు సేవ చేయడానికి ఉపయోగించారు.
- దేశీయంగా పెట్టుబడి పెట్టగలిగే సంపదను విదేశాలకు బదిలీ చేయడం జరిగింది, దీనివల్ల మూలధన నిర్మాణం మరియు ఆర్థిక పురోగతి పరిమితం అయ్యాయి.

ముగింపు

బ్రిటిష్ వారు నిర్మించిన మౌలిక సదుపాయాలు ద్వంద్వ ప్రభావాన్ని చూపాయి - భారతదేశ ఆధునిక ఆర్థిక ఏకీకరణ మరియు పట్టణీకరణకు పునాది వేయడంతో పాటు, వలస దోపిడీని సులభతరం చేశాయి. "సంపద హరించడం" పారిశ్రామికీకరణ, వ్యవసాయ సంక్షోభం మరియు స్తబ్దతకు దారితీసిన ఆర్థిక వెలికితీతను సంగ్రహించింది. మౌలిక సదుపాయాల వారసత్వం స్వాతంత్ర్యానంతర వృద్ధికి సహాయపడినప్పటికీ, వలస వెలికితీతలో దాని మూలాలు భారతదేశ ఆర్థిక పురోగతికి శాశ్వత సవాళ్లను మిగిల్చాయి.

2. దక్షిణ భారతదేశంలో బ్రాహ్మణేతరులు, న్యాయం మరియు ఆత్మగౌరవ ఉద్యమాల ప్రభావం ఏమిటి? పెరియార్ ఆలోచనలు సామాజిక న్యాయం మరియు రాజకీయ ప్రాతినిధ్యాన్ని ఎలా ప్రస్తావించాయి, ఈ ఉద్యమాలు గాంధీ జాతీయవాదంతో ఎలా సంబంధం కలిగి ఉన్నాయి?

పరిచయం

వలసవాద దక్షిణ భారతదేశంలో, కుల ఆధారిత సోపానక్రమాలు, బ్రాహ్మణ ఆధిపత్యం మరియు విద్య మరియు ఉపాధిలో అసమాన ప్రవేశం శక్తివంతమైన సామాజిక-రాజకీయ సంస్కరణ ఉద్యమాలకు నాంది పలికాయి. పెరియార్ ఇ.వి. రామసామి వంటి ప్రముఖుల నేతృత్వంలోని బ్రాహ్మణేతర ఉద్యమం, జస్టిస్ పార్టీ మరియు ఆత్మగౌరవ ఉద్యమం ఈ అన్యాయాలను సవాలు చేసి, ద్రవిడ గుర్తింపు రాజకీయాలను పునర్నిర్మించాయి.

కీలక ఉద్యమాల ప్రభావం

1. బ్రాహ్మణేతర ఉద్యమం

- పరిపాలన మరియు విద్యలో బ్రాహ్మణ ఆధిపత్యానికి ప్రతిస్పందనగా మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీలో (20వ శతాబ్దం ప్రారంభంలో) ఉద్భవించింది.
- బ్రాహ్మణేతర వర్గాలకు విద్య, ఉద్యోగాల్లో ప్రత్యేక కేటాయింపులు కల్పించాలని డిమాండ్ చేశారు.

- ఆర్యుల ఆధిక్యతకు ప్రతిఘటనగా ప్రాంతీయ సాంస్కృతిక గుర్తింపు మరియు బ్రాహ్మణ వ్యతిరేకతను నొక్కిచెప్పారు.

2. జస్టిస్ పార్టీ (1916)

- బ్రాహ్మణేతర ఉద్యమ రాజకీయ విభాగం; 1920లలో మద్రాసు రాజకీయాలను శాసించింది.
- అమలు చేయబడిన రిజర్వేషన్లు, హిందీ విధించడాన్ని వ్యతిరేకించారు మరియు లౌకిక పాలనను ప్రోత్సహించారు.
- 1937 తర్వాత ప్రజాభిమానం కోల్పోవడం వల్ల తిరస్కరించబడింది కానీ భవిష్యత్ ద్రవిడ పార్టీలకు పునాది వేసింది.

3. ఆత్మగౌరవ ఉద్యమం (1925) – పెరియార్ నాయకత్వంలో

- హేతువాదం, నాస్తికత్వం, మహిళా హక్కులు, కుల నిర్మూలనను సమర్థించారు.
- కులాంతర వివాహాలు, వితంతు పునర్వివాహాలు మరియు సామాజిక సంస్కరణలను ప్రోత్సహించారు.
- బ్రాహ్మణీయ హిందూ మతానికి వ్యతిరేకంగా ద్రావిడ సాంస్కృతిక గర్వాన్ని ప్రోత్సహించింది.

సామాజిక న్యాయం మరియు రాజకీయ ప్రాతినిధ్యంపై పెరియార్ ఆలోచనలు

- **కుల వ్యతిరేకి మరియు హేతువాది:** బ్రాహ్మణ ఆధిపత్యానికి సాధనాలుగా వర్ణ వ్యవస్థను మరియు మత సనాతన ధర్మాన్ని తిరస్కరించారు.
- **రాజకీయ సాధికారత:** శాసనసభ, ఉద్యోగాలు మరియు విద్యలో వెనుకబడిన కులాలకు దామాషా ప్రాతినిధ్యం కల్పించాలని డిమాండ్ చేశారు.
- **లింగ సమానత్వం:** ముఖ్యంగా వివాహం మరియు ఆస్తిలో మహిళల హక్కుల కోసం పోరాడారు.
- **తమిళ జాతీయవాదం:** ఉత్తర భారత సాంస్కృతిక ఆధిపత్యాన్ని వ్యతిరేకించారు; భాషా గర్వం మరియు స్వయంప్రతిపత్తిని నొక్కి చెప్పారు.

గాంధీ జాతీయవాదంతో సంబంధం

• విభిన్న అంశాలు:

- ✓ గాంధీ కులాన్ని నిర్మూలించడానికి బదులుగా 'హరిజన' అభ్యున్నతి ద్వారా దానిని సమర్థించారని పెరియార్ విమర్శించారు.
- ✓ రాజకీయాల్లో హిందూ ఐక్యత మరియు మతపరమైన చిహ్నాలపై కాంగ్రెస్ ప్రాధాన్యతతో విభేదిస్తున్నాను.
- ✓ ముఖ్యంగా దక్షిణాది కుల గతిశీలతలో పూర్తి సామాజిక సంస్కరణకు మద్దతు ఇవ్వడంలో కాంగ్రెస్ వైఫల్యాన్ని వ్యతిరేకించారు.

• అతివ్యాప్తి పాయింట్లు:

- ✓ రెండూ సామూహిక సమీకరణ మరియు అణగారిన వర్గాల అభ్యున్నతి లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నాయి.
- ✓ పెరియార్ రాజకీయ స్వేచ్ఛ కంటే సామాజిక సమానత్వానికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చినప్పటికీ, వలసవాద వ్యతిరేక లక్ష్యాలను పంచుకున్నారు.

ముగింపు

బ్రాహ్మణేతర, న్యాయం మరియు ఆత్మగౌరవ ఉద్యమాలు బ్రాహ్మణ ఆధిపత్యాన్ని సవాలు చేయడం ద్వారా మరియు ద్రవిడ రాజకీయాలకు మరియు నిశ్చయాత్మక కార్యాచరణ విధానాలకు పునాది వేయడం ద్వారా దక్షిణ భారత సమాజాన్ని సమూలంగా మార్చాయి. పెరియార్ ఆలోచనలు సామాజిక న్యాయాన్ని స్వేచ్ఛకు కేంద్రంగా పునర్నిర్వచించాయి, హిందూ నైతిక చట్రంలో రాజకీయ స్వాతంత్ర్యంపై ఎక్కువ దృష్టి సారించిన గాంధేయ జాతీయవాదానికి విరుద్ధంగా ఉన్నాయి. ఈ ఉద్యమాలు చివరికి తమిళనాడులో లౌకికవాదం, సామాజిక సమానత్వం మరియు భాషా గర్వంతో గుర్తించబడిన ఒక ప్రత్యేకమైన సామాజిక-రాజకీయ పథానికి దారితీశాయి.